

Sygn. akt I CSK 397/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący)
SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)
SSN Kazimierz Zawada

Protokolant Anna Matura

w sprawie z powództwa R. R.

przeciwko Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

- "K" w O. z siedzibą w O.

o ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 16 kwietnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 października 2007 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 grudnia 2006 r. Sąd Okręgowy w W. zakazał pozwanemu Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „K.” w O. pozbawiania powoda R. R. możliwości uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych przez pozwanego oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz Centrum Zdrowia Dziecka kwotę 2 000 zł. z przeznaczeniem dla dzieci chorych na białaczkę. W zakresie roszczenia o zasądzenie kwoty 8 720,10 zł. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie a w pozostałej części oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił między innymi, że powód urodzony w dniu 11 sierpnia 1969 r. i zaliczony do I grupy inwalidów, jest od urodzenia trwale niepełnosprawny i wymaga stałej opieki innej osoby z powodu upośledzenia umysłowego i padaczki w przebiegu fenylketonurii. Został ubezwłasnowolniony całkowicie a jego opiekunem jest ojciec J. R. Powód pozostaje pod stałą opieką Poradni Psychiatrycznej Instytutu Centrum Zdrowia Dziecka, który wielokrotnie w zaświadczeniach lekarskich wskazywał na potrzebę rehabilitacji powoda przez uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej (dalej: „WTZ”). Również w orzeczeniu z dnia 18 stycznia 2002 r. Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w M. zawarto wskazanie do uczestnictwa powoda w WTZ. Do końca stycznia 2003 r. powód miał zapewnioną indywidualną opiekę w Międzygminnym Dziennym Ośrodku dla Dzieci i Młodzieży z Upośledzeniem Umysłowym i nie uczestniczył w WTZ, które tam prowadzono. Gdy Międzygminny Ośrodek został zlikwidowany a WTZ przeniesione do siedziby pozwanego, który prowadził w nich zajęcia, powód starał się o przejecie do WTZ, złożył odpowiedni wniosek do strony pozwanej i w lutym 2002 r. został wpisany na listę oczekujących kandydatów pod nr 2 a pozwany zawiadomił go, że zostanie przyjęty do WTZ w momencie rozszerzenia zajęć o jedną grupę lub zostanie ponownie umieszczony w Międzygminnym Ośrodku, z chwilą wznowienia jego działalności. Pozwany przyjął powoda na okres próbny na zajęcia w WTZ od 3 do 28 lutego 2003 r. i po tym okresie, uznając na podstawie stanowiska działającej przy WTZ rady programowej,

że powód wymaga opieki indywidualnej i nie może uczestniczyć w zajęciach WTZ, gdyż staje się pobudzony i agresywny, zawiadomił ojca powoda, że powód został przeniesiony do Międzygminnego Ośrodka. Jednocześnie strona pozwana zwróciła się do Starosty Powiatu O. o sfinansowanie w 2003 r. indywidualnej terapii dla powoda w ramach WTZ, informując, że stworzenie dodatkowego miejsca wymaga nakładów finansowych w wysokości 17 340 zł., zaś w dniu 22 grudnia 2004 r. zwróciła się do Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o powołanie komisji lekarskiej celem zbadania, czy powód może uczestniczyć w WTZ wskazując, że rada programowa działająca przy WTZ stwierdziła, że powód nie może mieć zajęć w grupie, a wymaga terapii indywidualnej. Wniosek ten nie został uwzględniony z uzasadnieniem, że zalecenie uczestnictwa powoda w WTZ wynika już z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i nie ma potrzeby poddawania powoda dodatkowym badaniom.

Po kolejnych interwencjach i skargach ojca powoda, Starosta Powiatu O. w piśmie z dnia 1 grudnia 2004 r. polecił stronie pozwanej przyjęcie powoda na zajęcia WTZ i poinformował, że dodatkowa kwota 17 212 zł. uzyskana przez stronę pozwaną w dniu 22 marca 2004 r. od Powiatu na działalność WTZ, powinna w całości zostać przeznaczona na opiekę nad powodem. Strona pozwana przyjęła powoda na zajęcia WTZ z dniem 14 grudnia 2004 r. a w styczniu zwróciła się do Starosty i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o sfinansowanie indywidualnej opieki nad powodem. Uchwałą Rady Powiatu z dnia 20 maja 2005 r., dotyczącą zmiany uchwały z dnia 24 lutego 2005r. określającej zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które zostaną przeznaczone środki PFRON, przyznano stronie pozwanej dodatkową kwotę 17 212 zł. Zgodnie z ustnymi ustaleniami strony pozwanej ze Starostwem pieniądze te miały być przeznaczone na sfinansowanie indywidualnej opieki nad powodem, jednak ostatecznie zostały wykorzystane na działalność WTZ zgodnie z ustalonym w umowie algorytmem. Powód uczestniczył w WTZ do dnia 26 czerwca 2005 r., jego dalsze leczenie strona pozwana uznała za niemożliwe z uwagi na brak środków finansowych, które miał przekazać Starosta. Mimo że od 2003 r. liczba uczestników WTZ wzrosła z 16 do 26, strona pozwana nigdy nie zgłosiła powoda jako kandydata do udziału w WTZ ani nie wystąpiła do Powiatu o zawarcie umowy obejmującej powoda jako

uczestnika WTZ. Od końca czerwca 2005 r. powód pozostaje w domu pod opieką rodziców, jego stan psychiczny pogorszył się.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy powołując się na regulacje zawarte w art. 9-10b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t: Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.- dalej: „ustawa o rehabilitacji”) oraz w §2-8, §14,15, 16 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U Nr 63, poz. 587- dalej: „rozp. WTZ”) stwierdził, że strona pozwana, jako jednostka prowadząca WTZ wykonuje zadania powierzone z zakresu administracji publicznej, otrzymując na ten cel środki publiczne i obowiązana jest stosować procedury określające sposób kwalifikowania i przyjmowania na zajęcia WTZ osób, których stan zdrowia stwierdzony odpowiednim zaświadczeniem lekarskim uzasadnia udział w tych zajęciach. W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana naruszyła te przepisy odmawiając zakwalifikowania powoda do udziału w WTZ, przyjmując go „na okres próbny”, stwierdzając, że powód nie kwalifikuje się do tych zajęć na podstawie opinii rady programowej w składzie której nie było psychologa ani specjalisty do spraw rehabilitacji. Zdaniem Sądu Okręgowego strona pozwana, na podstawie zaświadczenia lekarskiego i wniosku powoda powinna wskazać go Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie jako kandydata na uczestnika WTZ, czego nie uczyniła, jak również nie wystąpiła z wnioskiem o zawarcie dodatkowej umowy zwiększającej liczbę uczestników WTZ o powoda ani z wnioskiem o dofinansowanie kosztów wynikających ze zwiększenia liczby uczestników, pozbawiając się tym samym możliwości uzyskania dodatkowych środków na terapię powoda, a jego samego pozbawiając możliwości uczestniczenia w WTZ, które prowadziła. Zachowanie strony pozwanej świadczy, zdaniem Sądu Okręgowego, o tym że nie chciała przyjąć powoda na zajęcia WTZ jako pacjenta trudnego i swoim postępowaniem, sprzecznym ze wskazanymi przepisami, naruszyła jego dobra osobiste: prawo do uczestniczenia w określonej formie rehabilitacyjnej terapii zajęciowej, z którego powód nie mógł skorzystać z uwagi na zaniechanie wykonania przez stronę pozwaną jej ustawowych obowiązków. Dlatego Sąd Okręgowy uwzględnił roszczenia oparte na art. 24 i art. 448 k.c.

W wyniku apelacji strony pozwanej Sąd Apelacyjny w W. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo uznając, że brak podstaw z art. 23 i 24 k.c. do jego uwzględnienia bowiem działania strony pozwanej nie były bezprawne. Pozwany, mimo finansowania jego działalności także ze środków publicznych, nie jest zespołem opieki zdrowotnej obowiązującym do świadczenia powodowi opieki zdrowotnej jakiej powód żąda. Jego działanie polegające na zakwalifikowaniu powoda jako kandydata do terapii w WTZ było prawidłowe, nie miał natomiast obowiązku, zdaniem Sądu Apelacyjnego, niezwłocznego przyjęcia powoda do WTZ niezależnie od liczby miejsc. W ocenie Sądu zalecenie udziału w tej terapii wynikające z zaświadczenia o niepełnosprawności jest jedynie wskazaniem, jak wynika z art. 6b ust. 3 pkt 4 ustawy o rehabilitacji, a nie poleceniem zobowiązującym podmiot prowadzący WTZ do przyjęcia osoby z takim zaleceniem na zajęcia. Podmiot prowadzący WTZ musi dbać nie tylko o jednostkowy interes osoby ubiegającej się o przyjęcie, lecz także o interesy osób uczestniczących w zajęciach lub oczekujących, dla których uczestnictwo powoda w zajęciach mogło stanowić zagrożenie lub utrudnienie terapii. Przyjęcie powoda do WTZ w trybie natychmiastowym nie było, zdaniem Sądu Apelacyjnego, możliwe ani uzasadnione, strona pozwana nie jest jedynym podmiotem prowadzącym WTZ w pobliżu miejsca zamieszkania powoda, a zatem postępowanie pozwanego nie było bezprawne, co jest koniecznym warunkiem udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 23 i 24 k.c. Podejmowane przez ojca powoda interwencje zakończone poleceniem przyjęcia powoda na zajęcia WTZ wydanym przez Starostę Powiatu stronie pozwanej nie doprowadziły ostatecznie do zawarcia umowy na rzecz osoby trzeciej (powoda) między Starostą a stroną pozwaną, z której wynikałyby dla powoda roszczenia cywilnoprawne, a zatem wyrok zakazujący pozwanemu pozbawiania powoda uczestnictwa w WTZ nie ma oparcia w przepisach prawa materialnego i z tych przyczyn Sąd Apelacyjny oddalił powództwo.

W skardze kasacyjnej opartej ma pierwszej podstawie, powód zarzucił naruszenie art. 10f ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rehabilitacji oraz § 2 i 4 ust.1 i 3 oraz § 6 ust. 4 rozp. WTZ przez błędną wykładnię i przyjęcie, że podmiot prowadzący WTZ ma swobodę w decydowaniu kogo zakwalifikuje jako kandydata a następnie przyjmie na zajęcia oraz naruszenie art. 10a ust. 5 pkt 2 i 3c w zw. z art.

10a ust. 4 ustawy o rehabilitacji przez błędną wykładnię i przyjęcie, że podmiot prowadzący WTZ ma swobodę w podjęciu decyzji o zaprzestaniu terapii w WTZ ich uczestnika. Wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie obowiązkiem Sądu było przede wszystkim ustalenie, co jest przedmiotem żądania powoda, jaka jest jego podstawa faktyczna, a następnie określenie podstawy prawnej roszczenia. Sądy miały obowiązek precyzyjnego ustalenia jaki interes prawny powód chce zrealizować przez wytoczenie rozpoznawanego powództwa, czy przedmiotem jego roszczenia jest żądanie od pozwanego określonego świadczenia (zachowania), czy ustalenie stosunku prawnego lub prawa albo ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa. Żądanie sformułowane przez powoda i uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji nie odpowiada tym wymaganiom, a przede wszystkim nie nadaje się do wykonania. Także przyjęta przez Sądy obu instancji, podstawa prawa roszczenia, którą wskazał powód, jest błędna i nie odpowiada przytoczonym przez niego okolicznościom faktycznym. Powód bowiem w istocie zarzuca stronie pozwanej, że nie wywiązała się z obowiązków jakie nałożyła na nią ustawa o rehabilitacji i rozp. WTZ, jako na jednostkę wykonującą świadczenia rehabilitacyjne przysługujące osobom niepełnosprawnym umysłowo, do których uprawniony jest także powód i przez to pozbawiła go możliwości uczestniczenia w terapii w WTZ, a więc nie wykonała nałożonych na nią obowiązków, których wykonanie warunkowało udzielenie powodowi przysługującego mu świadczenia rehabilitacyjnego. Nie chodzi zatem o zagrożenie czy naruszenie dóbr osobistych powoda, w rozumieniu art. 24 k.c., a o uniemożliwienie skorzystania z przysługujących mu, szeroko rozumianych świadczeń medycznych (rehabilitacyjnych). Roszczenia wynikające z takiego działania lub zaniechania jednostki zobowiązanej nie mają oparcia w art. 23 i 24 k.c., lecz mogą wynikać jedynie z określonych obowiązków nałożonych na tę jednostkę przez ustawę w ramach wykonywanych przez nią świadczeń rehabilitacyjnych na rzecz uprawnionych osób niepełnosprawnych umysłowo.

Zgodnie z art. 1 i 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 ze zm.) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane, a w działaniach z zakresu ochrony zdrowia mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne. Zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego są realizowane przez działania określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego i prowadzenie tych działań należy do zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin, do zadań Narodowego Funduszu Zdrowia oraz właściwych ministrów. Szczegółowe zasady działań rehabilitacyjnych podejmowanych w stosunku do osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych umysłowo, określa wskazana wyżej ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 6 i 6a tej ustawy o niepełnosprawności orzekają powiatowe i wojewódzkie zespoły, które w orzeczeniu zamieszczają też wskazania dotyczące uczestnictwa w terapii zajęciowej, natomiast zgodnie z art. 10 do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się między innymi udział w warsztatach terapii zajęciowej, które są wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej (art. 10a ust. 1). Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje i stowarzyszenia, koszty ich utworzenia, działalności i wynikające ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu są współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (art. 10b ust. 1 i 2). Szczegółowe zasady działania warsztatów terapii zajęciowej określają przepisy wskazanego wyżej rozporządzenia z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie WTZ. Zgodnie z § 2 rozp. w zw. z art. 10 f ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o rehabilitacji jednostka zamierzająca utworzyć warsztat lub prowadząca warsztat kwalifikuje kandydatów do uczestnictwa w warsztacie zgodnie ze wskazaniami do terapii zajęciowej, zawartymi w orzeczeniu o niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ i składa odpowiedni wniosek o dofinansowanie do powiatowego centrum pomocy rodzinie wraz z programem działania i preliminarzem kosztów. Wniosek podlega merytorycznej i formalnej ocenie przez zespół utworzony przez

starostę (§ 4), a następnie powiat zawiera z jednostką zamierzającą utworzyć lub już prowadzącą warsztat umowę określającą warunki i wysokość dofinansowania kosztów utworzenia i działalności warsztatu, w której określona jest między innymi liczba uczestników warsztatów i wysokość środków finansowych niezbędnych do utworzenia i rocznej działalności warsztatu. Strony w corocznej umowie i aneksach określają ilość uczestników i wysokość środków na działalność warsztatu w danym roku (§ 5). Zgodnie z § 6 ust. 1 i 5 jednostka prowadząca warsztat może wystąpić do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie z wnioskiem o dofinansowanie w związku ze zwiększeniem liczby uczestników warsztatu i dofinansowanie to następuje w formie aneksu do umowy. W warsztacie działa rada programowa, w skład której powinien wchodzić także psycholog (art. 10a ust. 4 pkt 4 ustawy o rehabilitacji). Rada programowa opracowuje corocznie indywidualne programy rehabilitacji dla każdego uczestnika warsztatu i co najmniej raz do roku dokonuje okresowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji, nie rzadziej niż raz na pół roku ocenia indywidualne efekty rehabilitacji, zajmuje też stanowisko między innymi co do potrzeby skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania (art. 10a ust. 5 ustawy o rehabilitacji i § 14 ust. 2 rozp. WTZ).

Z powyższych regulacji wynika, że organ administracji samorządowej (starosta) realizuje ciążące na nim z mocy ustaw o ochronie zdrowia psychicznego i o rehabilitacji zawodowej obowiązki zapewnienia rehabilitacji osobom niepełnosprawnym umysłowo przy pomocy między innymi stowarzyszeń lub fundacji prowadzących warsztaty terapii zajęciowej, jako jedną z ustawowych form wspomagających proces rehabilitacji zawodowej i społecznej. Stowarzyszenie prowadzi takie warsztaty na podstawie umowy zawieranej z powiatowym organem administracji i obowiązane jest wykonywać powierzone mu zadania z zakresu obowiązków ciążących na administracji publicznej w stosunku do osób podlegających rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które otrzymuje środki publiczne. Obowiązane jest zatem działać zgodnie z umową zawartą z organem administracji oraz zgodnie ze wskazanymi wyżej przepisami ustaw i rozporządzenia.

Analiza tych przepisów prowadzi do wniosku, że stowarzyszenie prowadzące warsztaty ma obowiązek zakwalifikować do uczestnictwa w WTZ osobę niepełnosprawną umysłowo, która posiada orzeczenie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ze wskazaniem uczestnictwa w WTZ. Nie ma prawa oceniać i decydować o tym, czy osoba ta nadaje się do takiej terapii i czy rzeczywiście może i powinna uczestniczyć w WTZ. Po zakwalifikowaniu kandydata do uczestnictwa w WTZ jednostka prowadząca warsztaty powinna złożyć wniosek do powiatu o objęcie tej osoby terapią w WTZ i w związku z tym o zawarcie umowy (aneksu do umowy) o zwiększeniu liczby uczestników WTZ. Wniosek taki podlega ocenie przez zespół utworzony przez starostę w powiatowym centrum pomocy rodzinie i na podstawie tej oceny starosta decyduje o uczestnictwie wskazanej osoby w WTZ prowadzonych przez stowarzyszenie i jeśli uzna to za uzasadnione zawiera ze stowarzyszeniem umowę określającą warunki i wysokość dofinansowania kosztów udziału tej osoby w zajęciach WTZ. Takie określenie obowiązków stron zawierających umowę jest uzasadnione tym, że starosta ma określone obowiązki ustawowe wobec osób niepełnosprawnych, zaś jednostka prowadząca WTZ działa jedynie jako wykonawca, któremu starosta powierzył realizację jego obowiązków. Pozbawienie takiej jednostki prawa decydowania kogo przyjmie na zajęcia rehabilitacyjne a kogo nie, przeciwdziała też możliwości wybierania przez jednostki prowadzące WTZ osób najmniej kłopotliwych, kosztem osób wymagających zwiększonych starań, które mogłyby zostać pozbawione udziału w WTZ tylko dlatego, że jednostka prowadząca warsztaty, chcąc uniknąć kłopotliwego pacjenta, nie podjęła przewidzianych w ustawie działań umożliwiających udział takiej osoby w WTZ uzasadniając to tym, że nie nadaje się ona do tej terapii. Jednostka prowadząca warsztaty ma zatem obowiązek przyjęcia osoby uprawnionej jako kandydata na zajęcia oraz zgłoszenia wniosku do powiatowego centrum pomocy rodzinie o przyjęcie tej osoby do WTZ i zawarcie umowy o dofinansowanie jej uczestnictwa w warsztatach.

Dopiero po zawarciu umowy ze starostą i przyjęciu uprawnionego na zajęcia WTZ, rada programowa o odpowiednim składzie, po upływie określonego ustawowo czasu rehabilitacji, ocenia jej efekty i może składać stosowne wnioski,

jednak jednostka prowadząca WTZ nie jest także uprawniona do podejmowania decyzji o zaprzestaniu świadczenia terapii w WTZ na rzecz określonej osoby.

Charakter prawny umowy jaką zawiera jednostka prowadząca warsztat ze starostą o finansowaniu uczestnictwa uprawnionych w WTZ, nie został przez ustawodawcę określony. Słusznie Sąd Apelacyjny uznał, że chodzi o rodzaj umowy na rzecz osoby trzeciej (art. 393 k.c.). Starosta wypełniając swoje ustawowe obowiązki wobec osoby niepełnosprawnej, uwzględnia wnioski o umieszczenie jej na zajęciach WTZ i w umowie zawieranej z jednostką prowadzącą warsztaty zastrzega, że ta jednostka będzie zobowiązana do świadczenia takiej formy rehabilitacji zdrowotnej na rzecz określonej osoby upośledzonej umysłowo, mającej prawo do tego rodzaju świadczeń. W świetle wskazanych wyżej regulacji ustawowych umowa taka może być jednak zawarta tylko wówczas, gdy jednostka prowadząca WTZ zakwalifikuje określoną osobę jako kandydata na zajęcia w WTZ i złoży odpowiedni wniosek do starosty o zawarcie umowy, co, jak wskazano, należy to do ustawowych obowiązków takiej jednostki. Rozważenia wymaga, czy osoba uprawniona, na rzecz której umowa powinna być zawarta, dysponuje środkami prawnymi, przy pomocy których może skłonić jednostkę prowadzącą WTZ do wykonania ustawowego obowiązku zakwalifikowania jej jako uprawnionego kandydata do WTZ i wystąpienia z wnioskiem do organu administracji o zawarcie na jej rzecz wskazanej wyżej umowy.

Biorąc pod uwagę cel omawianej regulacji, która ma zapewnić osobom niepełnosprawnym realną pomoc w rehabilitacji zdrowotnej i społecznej oraz charakter wskazanej wyżej umowy i określone ustawowo obowiązki jej stron, trzeba uznać, że osobie uprawnionej, na rzecz której umowa powinna być zawarta przysługuje roszczenie o zobowiązanie jednostki prowadzącej WTZ do podjęcia określonych działań, do których zobowiązują ją wskazane wyżej przepisy ustawy o rehabilitacji i rozp. o WTZ, w tym do złożenia oświadczenia woli o zakwalifikowaniu uprawnionego jako kandydata do uczestnictwa w warsztacie (§ 2 rozp.) oraz do złożenia wniosku o zawarcie umowy, o którym mowa w § 3 rozp. WTZ. W braku takiego roszczenia, określone ustawowo uprawnienie do uczestnictwa w WTZ osoby legitymującej się wydanym przez odpowiedni organ wskazaniem do takiego uczestnictwa, zależne byłoby wyłącznie od woli jednostki

prowadzącej WTZ i praktycznie pozbawione byłoby możliwości realizacji, co z pewnością jest niezgodne z celem omawianej regulacji oraz funkcją przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej. Zgodnie z art. 64 k.c. wyrok sądu uwzględniający wskazane wyżej powództwo, zastąpi oświadczenie woli jednostki prowadzącej WTZ o zakwalifikowaniu osoby uprawnionej jako kandydata do udziału w warsztatach oraz złożenie wniosku, o którym mowa w § 3 rozp. WTZ i umożliwi staroście objęcie osoby uprawnionej terapią w WTZ prowadzonych przez tę jednostkę oraz zawarcie z nią umowy wskazanej w §5 i 6 rozp. WTZ na rzecz tej osoby.

Biorąc wszystko to pod uwagę należało uznać za uzasadnione kasacyjne zarzuty naruszenia art. 10a ust. 5 pkt 2 i 3 oraz ust. 4, jak również art. 10f ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rehabilitacji, a także § 2 i 4 ust. 1 i 3 pkt 1 oraz § 6 ust. 4 rozp. WTZ., co skutkowało uchylenie zaskarżonego wyrok i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

/km/